

مقاله پژوهشی

تحلیل اختلالات اسکلتی - عضلانی در ایستگاه های کار با استفاده از تکنیک های ارزیابی پوسچر

نویسندگان:

احمد نیک پی^۱، مهران قلعه نوی^{۲*}، علی صفری واریانی^۱، زهرا قلی^۲، معصومه السادات موسوی^۳

۱- گروه بهداشت حرفه‌ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

۲- شرکت گلوکوزان، قزوین، ایران

۳- شرکت برودتی، قزوین، ایران

Journal of Jahrom University of Medical Sciences, Vol. 11, No. 3, Fall 2013

چکیده:

مقدمه: با وجود افزایش آگاهی جهانی از اثرات پایدار کاربرد ارگونومی روی کاهش اختلالات اسکلتی - عضلانی و افزایش بهره‌وری در محیط کار، در کشور های در حال توسعه ملاحظات ارگونومی جدی گرفته نمی‌شود. مطالعه حاضر با هدف تحلیل و بررسی دقیق‌تر اختلالات اسکلتی - عضلانی در یکی از شرکت‌های تولیدی شهرک صنعتی البرز قزوین با استفاده از روش‌های ارزیابی ارگونومی انجام گرفت.

روش کار: در این مطالعه توصیفی مقطعی، ۳۵ ایستگاه کاری مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار جمع آوری داده‌ها، پرسش نامه نقشه بدن بود که از طریق مصاحبه با افراد تکمیل شد. داده‌ها به کمک نرم افزار SPSS-17 تحلیل شدند. سپس با توجه به نتایج بدست آمده، تصویر برداری از ایستگاه های کاری و مشاهده مستقیم، پوسچرهای کاری تعیین و به وسیله نرم افزار Win owas , Nexgen مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج حاصل از تحلیل ۷۱ پرسش نامه نشان داد وضعیت بدنی افراد در حین کار ۴۰ درصد ایستاده و ۲۹ درصد تکراری است. فراوانی درد در اندام‌های مورد بررسی به ترتیب در وسط کمر، ساق پای راست و ساق پای چپ بیش‌ترین بودند. ارتباط بین متغیر شغل با اختلالات اسکلتی - عضلانی بررسی شد و فقط درد در شانه راست با نوع شغل ارتباط معناداری داشت. همچنین ارتباط سن با درد در بالای کمر، انگشتان دست چپ و ساق پای چپ رابطه معناداری داشت ($p < 0.05$). رابطه معناداری میان سایر متغیرهای جمعیت شناختی و اختلالات اسکلتی عضلانی مشاهده نشد.

نتیجه گیری: بررسی ایستگاه های کاری بیانگر آن است که مشاغل فیلترسازی، جوش کاری شاسی موتور و قالب سازی در ایجاد اختلالات اسکلتی و عضلانی دارای ریسک فاکتورهای بیش‌تری نسبت به سایر مشاغل می‌باشند.

واژگان کلیدی: بیماری اسکلتی - عضلانی، پوسچر، ارزیابی